

A Study on the Prevalence of Ureteral Stones Among Hospitalized Patients During the First Six Months of 2024 in the Urology Ward of Ali Abad Teaching Hospital

Dr. Rahmatollah Nazari^{1*}, Dr. Ghulam Yahya Akbari²
teacher the Department of Anatomy¹, Faculty of Medicine, Khatem- AL- nabeyen
Email: rahmatnazari.di@mail.com
² Co-author and medical doctor

Abstract

Background: Kidney stones are compact accumulations of salts and minerals—primarily calcium and uric acid. Smaller stones usually pass after entering the ureter, whereas larger ones may become lodged, forming “ureteral stones.” These stones, often originating from the kidney, can cause significant renal damage if not properly managed. In cases with a single functioning kidney or bilateral ureteral stones, urinary obstruction may occur and eventually lead to loss of kidney function.

Objective: To determine the prevalence of ureteral stones among hospitalized patients during the first six months of 2024 in the Urology Ward of Ali Abad Teaching Hospital.

Methodology: This descriptive cross-sectional study was conducted on hospitalized patients in the Urology Ward. The number of patients with ureteral stones was considered as the numerator, and the total number of hospitalized patients during the first six months of 2024 as the denominator.

Results: A total of 546 patients (340 males and 206 females) were admitted during the study period, of whom 49 (8.97%) had ureteral stones. Among these, 61.22% were male and 38.77% female. Age distribution showed that 16.32% were under 30 years, 61.22% were 30–50 years old, and 22.44% were above 50 years.

Conclusion: The findings indicate that the prevalence of ureteral stones in this center aligns with global reports. Ureteral stones were more common in males, with the highest prevalence observed in the 30–50 year age group.
Keywords: Ali Abad Teaching Hospital, prevalence, ureteral stones, Urology Ward.

بررسی شیوع واقعات سنگ‌های حالب نزد مریضان داخل بستر طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ هجری شمسی در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی آباد

نویسنده مسؤول: دکتر رحمت الله نظری^{۱*} نویسنده همکار: دکتر غلام یحیی اکبری^۲
^۱استاد دپارتمنت اناتومی دانشکده طب معالجوی و طب دندان پوهنتون خاتم النبیین (ص)

Email: rahmatnazari.di@mail.com

^۲نویسنده همکار و دکتر معالج

چکیده

زمینه و مقدمه: سنگ‌های کلیوی تجمعی از نمک‌ها و مواد معدنی—عمدتاً کلسیم و یوریک‌اسید هستند. سنگ‌های کوچک پس از ورود به حالب معمولاً دفع می‌شوند، اما سنگ‌های بزرگ‌تر در حالب گیر مانده و «سنگ حالب» نامیده می‌شوند. این سنگ‌ها که اغلب منشأ کلیوی دارند، در صورت عدم مدیریت درست ممکن است سبب آسیب جدی کلیوی شوند. در حالت وجود یک کلیه فعال یا انسداد دوطرفه حالب، خطر از دست‌رفتن عملکرد کلیه با گذشت زمان افزایش می‌یابد.

هدف: تعیین شیوع سنگ‌های حالب در میان مریضان بستر شده طی شش ماه نخست سال ۱۴۰۳ هـ در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد.

میتودولوژی: این مطالعه به صورت توصیفی-مقطعی (Descriptive Cross-Sectional) روی مریضان بستر شده در وارد یورولوژی انجام شد. تعداد مریضان مبتلا به سنگ حالب صورت کسر، و مجموع مریضان بستر شده طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ هـ مخرج کسر در نظر گرفته شد.

نتایج: در مجموع ۵۴۶ مریض (۳۴۰ مرد و ۲۰۶ زن) بستر شده بودند که از میان آن‌ها ۴۹ نفر (۸.۹۷٪) سنگ حالب داشتند. از این میان، ۶۱.۲۲٪ مرد و ۳۸.۷۷٪ زن بودند. توزیع سنی نشان داد که ۱۶.۳۲٪ کمتر از ۳۰ سال، ۶۱.۲۲٪ بین ۳۰ تا ۵۰ سال، و ۲۲.۴۴٪ بالای ۵۰ سال بودند.

نتیجه‌گیری: شیوع سنگ‌های حالب در این مرکز با نتایج گزارش‌شده در سایر مطالعات جهانی هم‌خوانی دارد. بروز سنگ‌های حالب در مردان بیشتر از زنان بوده و بیشترین شیوع در گروه سنی ۳۰ تا ۵۰ سال مشاهده شد.

کلمات کلیدی: شفاخانه تدریسی علی‌آباد، شیوع، سنگ‌های حالب، وارد یورولوژی.

مقدمه:

سنگ‌های تشکیل شده در کلیه مجموعه فشرده شده‌ای از نمک و مواد معدنی می‌باشد که اغلب از کلسیم و یوریک اسید تشکیل شده است^(۱). اگر اندازه سنگ‌ها کوچک باشد پس از داخل شدن به حالب دفع می‌شود و اگر اندازه آن بزرگ باشد در حالب گیر خواهند کرد که بنام سنگ‌های حالب یاد می‌شود^(۱) سنگ‌های حالب نیز از جمله سنگ‌های طرق بولی بوده که منشأ آن اکثراً از کلیه می‌باشد اگر با این نوع سنگ‌ها برخورد درست صورت نگیرد سبب آسیب شدید به کلیه همان طرف می‌گردد^(۲) در صورت موجودیت یک کلیه یا موجودیت سنگ در هر دو حالب در ابتدا سبب بندش ادرار شده که با گذر زمان سبب از بین رفتن کلیه خواهند شد^(۳) در صورت موجودیت سنگ در حالب نزد مریض درد بسیار شدید در پهلوها، خصیه‌ها، اطراف ناف و نوک مجرای ادرار به وجود آمده و علائم چون سوزش ادرار، فریکونسی ادرار، دفع ادرار به شکل قطره قطره، و موجودیت خون در ادرار دیده می‌شود^(۴).

یکی از معمول‌ترین علت تشکیل سنگ‌های حالب بلورهای کلسیم اگزالات می‌باشد که در اثر مصرف کم آب و رژیم غذایی که سرشار از کلسیم اگزالات است به وجود می‌آید. یوریک اسید نیز سبب تولید سنگ‌های حالب می‌شود این نوع سنگ‌ها در افراد دیده می‌شود که مصاب مرض نقرس بوده و ادرار شان حالت اسیدی دارد. نوع دیگر سنگ‌های حالب سنگ‌های کلسیم فاسفات است این نوع سنگ‌ها در ادرار قلوی نزد افراد دیده می‌شود که از رژیم غذایی نادرست استفاده می‌کند^(۵) در صورت موجودیت سنگ در حالب به موقع تشخیص و تداوی نگردد به مرور زمان سبب بندش ادرار و از بین رفتن کلیه می‌گردد^(۶).

ضرورت و اهمیت تحقیق: موجودیت سنگ در حالب از جمله امراض مهم طرق بولی بوده که تشخیص به موقع و دانستن شیوع آن در تداوی و جلوگیری از اختلالات مرض کمک‌کننده می‌باشد^(۷). بنابراین در این تحقیق بررسی شیوع سنگ‌های حالب صورت می‌گیرد تا در مورد آمار و اهمیت موجودیت سنگ در حالب توجه بیشتر صورت گیرد.

پیشینه تحقیق:

در یک تحقیق که در طی سال ۲۰۲۲ در کشور مالیزیا توسط Kamal Raj pernumal و همکارانش انجام شده نشان می‌دهد که از جمله ۱۰۸۷ نفر شامل این تحقیق (۴۸۶ مرد و ۶۰۱ زن) بودند. در حدود ۴۴ (۴۰.۴۷٪) نفر مصاب سنگ‌های حالب بودند. که از جمله مریضان مصاب به سنگ‌های حالب در حدود ۲۴ (۵۴.۵۴٪) نفر مذکر و ۲۰ (۴۵.۴۶٪) نفر مؤنث ثبت گردیده‌اند. اوسط عمر مریضان ثبت شده درین تحقیق ۵۰.۰۵ سال ثبت شده است^(۲) دریک تحقیق دیگر

که در طی سال ۲۰۱۷ در شهر جده عربستان سعودی توسط Nada Yasser Baatiah و همکارانش انجام شده شیوع عمومی سنگ‌های حالب را ۱۱٫۲٪ نشان می‌دهند و اما برای افراد که تاریخ چه فامیلی داشتن ۴۸٫۸٪ گزارش شده‌اند. که از جمله مریضان ثبت شده درین تحقیق در حدود ۶۴٫۲۸٪ را مردان و ۳۵٫۷۲٪ را زنان تشکیل داده بودند اوسط عمر درین تحقیق ۳۳ سال ثبت شده است^(۳) دریک تحقیق که در شهر حایل عربستان سعودی طی سال ۲۰۲۲ توسط Akram A Bokhari و همکارانش انجام شده از جمله ۱۱۵۰ نفر شامل تحقیق ۱۵۰ (۱۳٫۷٪) نفر مصاب سنگ‌های حالب بودند. که ازین جمله ۷۶ (۵۰٫۹٪) نفر مذکر و ۷۴ (۴۹٫۱٪) نفر آن را مؤنث تشکیل می‌دادند. اوسط عمر درین تحقیق ۳۹ سال بودند^(۴). دریک تحقیق که طی سال ۲۰۲۴ در کشور چین توسط Songsong Tan و همکارانش انجام شده شیوع عمومی سنگ‌های حالب را ۸٫۱٪ ثبت کرده‌اند که ازین جمله نزد مردان شیوع سنگ‌های حالب ۶۲٫۵٪ و نزد خانم‌ها ۳۷٫۴۵٪ ثبت گردیده‌اند^(۵) دریک تحقیق طی سال ۲۰۰۶ توسط Irene pinduli و همکارانش در کشور آرجانتین انجام شده از جمله ۱۰۸۶ نفر شامل تحقیق ۴۳ (۳٫۹۶٪) نفر مصاب سنگ‌های حالب بودند. که ازین جمله ۲۳ (۵۴٫۳۴٪) نفر مذکر و ۲۰ (۴۵٫۶۶٪) نفر مؤنث بودند. اوسط عمر درین تحقیق ۳۰ سال ثبت گردیده است^(۶) دریک تحقیق که در طی سال‌هایی ۲۰۰۵ الی ۲۰۰۷ توسط Mohammad Reza Safarinejad در کشور ایران انجام شده از جمله ۸۴۱۳ نفر شامل این تحقیق ۶۹۰ (۸٫۲٪) نفر مصاب سنگ‌های حالب بودند. که ازین جمله ۳۶۹ (۵۳٫۴۸٪) نفر مذکر و ۳۲۱ (۴۶٫۵۲٪) نفر مؤنث بودند درین تحقیق افراد بالای پانزده سال شامل بودند^(۷) در یک تحقیق طی سال ۲۰۲۰ توسط Mohammad Shazib faridi و همکارانش در شمال-شرق هندوستان انجام شده از جمله ۶۲۱ مریض شامل تحقیق ۶۰ (۹٫۷٪) نفر مصاب سنگ‌های حالب بودند که ازین جمله ۳۱ (۵۰٫۲۵٪) نفر مذکر و ۲۹ (۴۹٫۷۵٪) نفر مؤنث بودند. درین تحقیق افراد بالای ۳۱ سال شامل شده‌اند^(۸)

هدف تحقیق:

دریافت شیوع سنگ‌های حالب نزد مریضان داخل بستر طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ هـ ش در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد.

میتود تحقیق:

این تحقیق به شیوه Descriptive Cross Sectional بالای مریضان داخل بستر در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد جهت دریافت شیوع سنگ حالب اجرا گردید است. طوریکه تعداد مریضان مصاب به سنگ‌های حالب در صورت کسر و تعداد مریضان که در وارد یورولوژی در طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ هـ ش بستر گردیده در مخرج کسر قرار گرفته است. معلومات

از دوسیه و کتاب راجستریشن مریضان جمع‌آوری گردیده و سپس تحلیل و تجزیه ارقام توسط پروگرام Excel صورت گرفته است.

میتود نمونه‌گیری:

میتود نمونه‌گیری سرشماری (احصایه) بوده یعنی تمام مریضان که طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ به لوحه موجودیت سنگ طرق بولی در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد مراجعه و بستر گردیده است شامل این تحقیق می‌باشند.

شرایط شمولیت در نمونه‌گیری:

تمام مریضان که طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ به نسبت موجودیت موجودیت سنگ طرق بولی در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد مراجعه و بستر گردیده‌اند شامل این تحقیق گردیده است.

شرایط خروج از نمونه‌گیری:

مریضان که سنگ طرق بولی نداشته یا تشخیص دقیق صورت نگرفته و یا دوسیه شان تکمیل بوده‌اند شامل این تحقیق نگردیده است.

مسائل اخلاقی:

این تحقیق در هماهنگی با ریاست طب معالجوی پوهنتون طبی کابل و دیپارتمنت یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد صورت گرفته، تلاش صورت گرفته تا تمام مسائل اخلاقی یک تحقیق علمی رعایت شود تا از نظر مسائل اخلاقی کدام ضرر متوجه مریضان نگردد.

محدودیت‌ها:

چون تحقیق از نوع مشاهداتی است معلومات و دیتاها از دوسیه ها و کتاب راجستر مریضان جمع‌آوری گردیده است بنا بر این کدام محدودیت در جریان تحقیق نبوده است.

متغیرات:

درین تحقیق شیوع عمومی و بررسی شیوع سنگ‌های حالب از نظر سن، جنس صورت گرفته است.

نتایج کار تحقیقی:

این تحقیق به شکل Descriptive cross _sectional به اشتراک ۵۴۶ مریض (۳۴۰ مرد و ۲۰۶ زن) که در طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ ه.ش در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد مراجعه و بستر گردیده است صورت گرفته‌اند. که ازین جمله در حدود ۴۹ مریض (۳۰ مرد و ۱۹ زن) مصاب سنگ‌های حالب بوده‌اند.

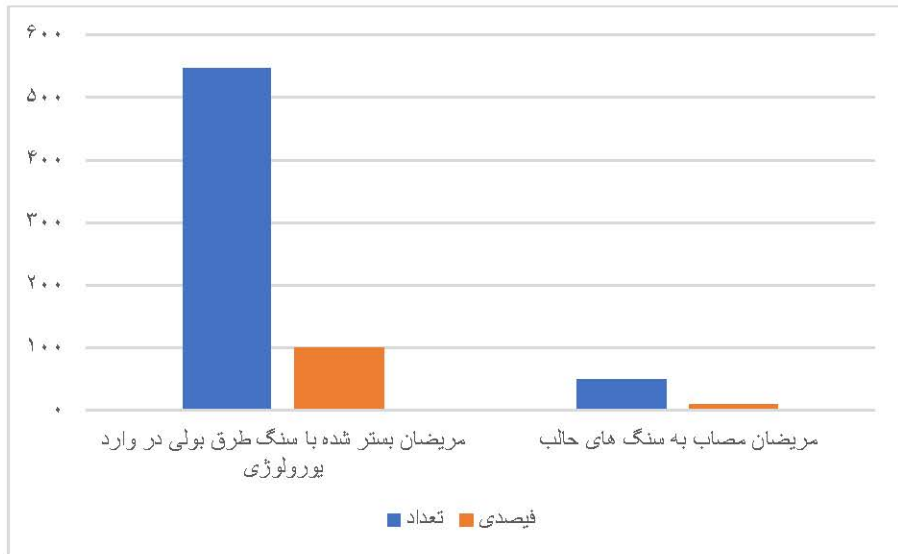

جدول ۱ نشان‌دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب در وارد یورولوژی می‌باشد.

جدول ۱ نشان‌دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب در وارد یورولوژی می‌باشد.

متغیرات	تعداد	فیصدی
مریضان بستر شده با سنگ طرق بولی در وارد یورولوژی	۵۴۶	۱۰۰
مریضان مصاب به سنگ‌های حالب	۴۹	۸.۹۷

جدول ۱ نشان می‌دهد که به تعداد ۵۴۶ مریض با لوحه سنگ‌های طرق بولی در شفاخانه تدریسی علی‌آباد بعد از مراجعه و بستر گردیده است که ازین جمله در حدود ۴۹ مریض مصاب سنگ‌های حالب بوده که شیوع عمومی سنگ‌های حالب را درین تحقیق ۸.۹۷ فیصد نشان می‌دهد.

گراف جدول ۱ نشان‌دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب در وارد یورولوژی می‌باشد.

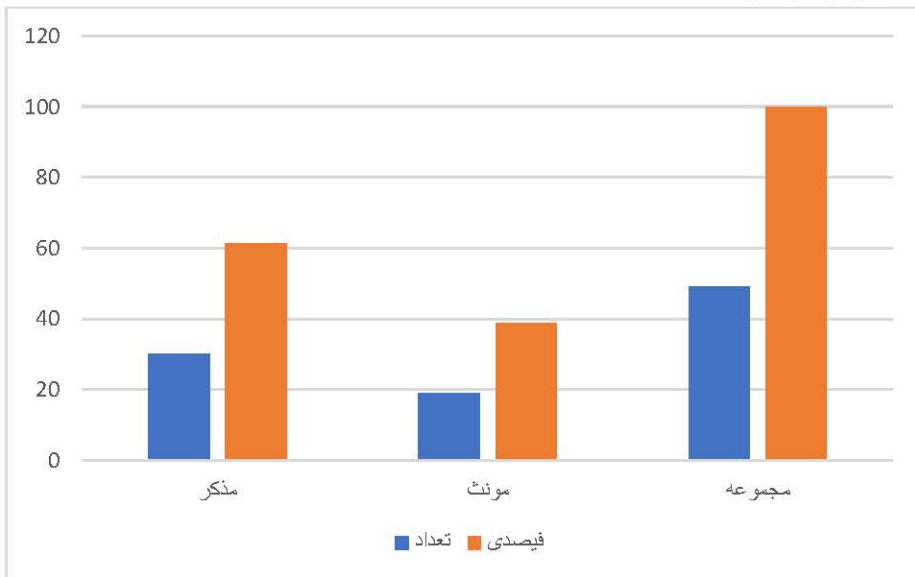
جدول ۲ نشان‌دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب نظر به جنس است.

متغیرات	تعداد	فیصدی
مذکر	۳۰	۶۱.۲۲۴
مؤنث	۱۹	۳۸.۷۷۵
مجموعه	۴۹	۱۰۰

جدول ۲ نشان‌دهنده توزیع شیوع سنگ‌های حالب نظر به جنس می‌باشد از نظر توزیع جنس، تعداد مریضان مذکر ۳۰ نفر (۶۱.۲۲۴٪) و تعداد مریضان مؤنث ۱۹ نفر (۳۸.۷۷۵٪) می‌باشد.

این نتایج نشان دهنده آن است که شیوع سنگ‌های حالب در میان مردان بیشتر از مؤنث بوده است. به‌طور کلی، یافته‌های جدول (۲) نشان می‌دهد که جنس مذکر با شیوع بیشتر سنگ‌های حالب همراه بوده‌اند. این نتایج می‌توانند در شناسایی گروه‌های در معرض خطر و بهبود تدابیر وقایوی در شفاخانه‌ها نقش مؤثر داشته باشند و زمینه را برای تصمیم‌گیری بهتر داکتران فراهم سازند.

گراف جدول ۲ نشان دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب نظر به جنس است.

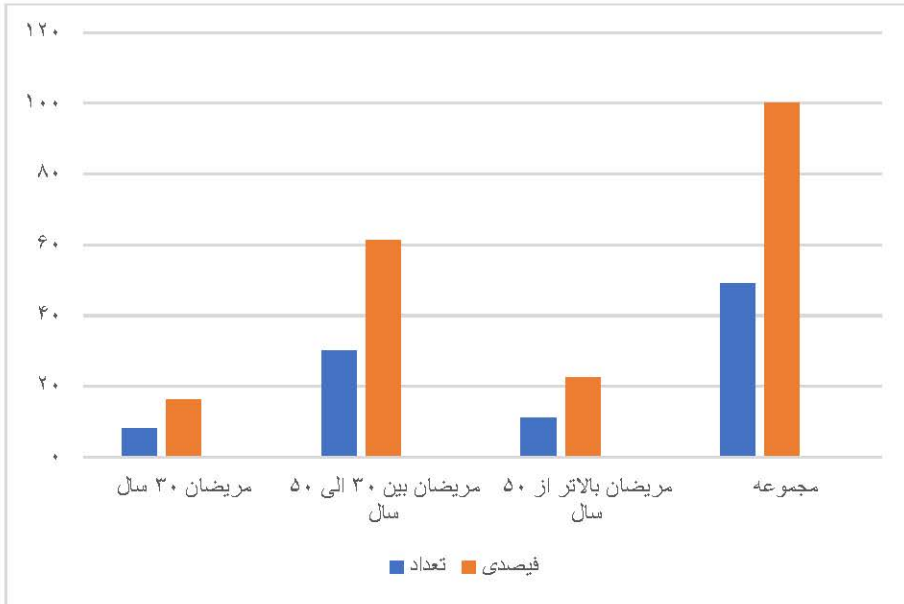
جدول ۳ نشان دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب نظر به گروه‌های سنی می‌باشد.

متغیرات	تعداد	فیصدی
مريضان زیر ۳۰ سال	۸	۱۶.۳۲۶
مريضان بين ۳۰ الى ۵۰ سال	۳۰	۶۱.۲۲۴
مريضان بالاتر از ۵۰ سال	۱۱	۲۲.۴۴۸
مجموعه	۴۹	۱۰۰

جدول ۳ نشان دهنده شیوع سنگ‌های حالب نظر به گروه‌های سنی می‌باشد. درین تحقیق در سه کتگوری (کمتر از ۳۰ سال، بین ۳۰ تا ۵۰ سال و بالاتر از ۵۰ سال) تقسیم‌بندی شده‌اند. در بخش توزیع سنی، بیشترین شیوع سنگ‌های حالب در گروه سنی بین ۳۰ تا ۵۰ سال مشاهده شده است که شامل ۳۰ نفر (معادل ۶۱.۲۲۴٪) می‌باشد. در گروه سنی

زیر ۳۰ سال تعداد مریضان دارای سنگ‌های حالب ۸ نفر (۱۶.۳۲۶٪) بوده و در گروپ سنی بالاتر از ۵۰ سال تعداد مریضان دارای سنگ‌های حالب ۱۱ نفر (۲۲.۴۴۸٪) بوده‌اند.

گراف جدول ۳ نشان‌دهنده میزان شیوع سنگ‌های حالب نظر به گروپ‌های سنی می‌باشد.

مناقشه

این تحقیق به شکل Descriptive cross_sectional به اشتراک ۵۴۶ مریض (۳۴۰ مرد و ۲۰۶ زن) که در طی شش ماه اول سال ۱۴۰۳ ه.ش در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد مراجعه و بستر گردیده است صورت گرفته‌اند. که ازین جمله در حدود ۴۹ مریض مصاب سنگ‌های حالب بوده‌اند. ازجمله مریضان مصاب سنگ‌های حالب ۶۱.۲۲۴ فیصد آن مذکر و ۳۸.۷۷۵ فیصد آن را مؤنث تشکیل داده است، از نظر گروپ سنی مریضان پایین‌تر از ۳۰ سال ۱۶.۳۲۶ فیصد، مریضان بین ۳۰ الی ۵۰ سال ۶۱.۲۲۴ فیصد و مریضان بالاتر از ۵۰ سال ۲۲.۴۴۸ فیصد مریضان مصاب سنگ‌های حالب را درین تحقیق تشکیل می‌دهد. نتایج این تحقیق میزان شیوع مصابیت به سنگ‌های حالب را در شفاخانه تدریسی علی‌آباد نشان می‌دهد، درین تحقیق شیوع سنگ‌های حالب نزد مردان بیشتر دریافت گردیده و هم چنان شیوع سنگ‌های حالب در بین سنین ۳۰ الی ۵۰ سال بیشتر از دیگر گروپ‌های سنی بوده است. نتایج این تحقیق با نتایج

تحقیق بین‌المللی سایر کشورها هم‌خوانی دارد. میزان شیوع سنگ‌های حالب درین تحقیق در حدود ۸.۹۷ فیصد دریافت گردیده که نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق که در سال‌های ۲۰۰۵ الی ۲۰۰۷ در ایران انجام شد (۷) و شیوع سنگ‌های حالب درین تحقیق ۸.۲ فیصد دریافت گردید و با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۲۰ در شرق هندوستان انجام شد (۸)، و شیوع سنگ‌های حالب در حدود ۹.۷ فیصد دریافت گردید هم‌خوانی داشته و اما با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۰۶ در کشور آرجانتین انجام شد و شیوع سنگ‌های حالب ۳.۹۶ فیصد دریافت گردید. و با نتایج که در سال ۲۰۱۷ در شهر جده عربستان انجام شد (۳)، و میزان شیوع سنگ‌های حالب را در حدود ۱۱.۲ ثبت نمود و با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۲۲ در شهر حایل کشور عربستان انجام شد و میزان شیوع سنگ‌های حالب را در حدود ۱۳.۷ فیصد ثبت نمود تفاوت زیاد ندارد و دلیل این تفاوت اندک ممکن ناشی از تأثیرات فرهنگی، رژیم غذایی، تفاوت‌های جغرافیایی و ثبت نشدن تمام مریضان مصاب سنگ‌های حالب به دلیل مشکلات اقتصادی و نبود مراکز صحتی در کشور ما باشد میزان شیوع سنگ‌های حالب درین تحقیق در نزد جنس مذکر ۶۱.۲۲۴ فیصد و در نزد جنس مؤنث ۳۸.۷۷۵ فیصد بوده که شیوع سنگ‌های حالب در نزد جنس مذکر بیشتر دریافت گردیده این نتایج با نتایج سایر تحقیقات بین‌المللی هم‌خوانی دارد. طوری که در یک تحقیق که در شهر جده عربستان در سال ۲۰۱۷ انجام شد (۳)، شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر ۶۴.۲۸ فیصد دریافت گردید. و در یک تحقیق که در سال ۲۰۲۲ در شهر حایل عربستان انجام شد (۴)، شیوع سنگ‌های حالب ۵۰.۹٪ دریافت گردید. در یک تحقیق که در سال ۲۰۲۲ در مالیزیا انجام شد (۲)، شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر ۵۴.۵۴ فیصد دریافت گردید. در یک تحقیق که در سال ۲۰۲۴ در کشور چین انجام شده شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر ۶۲.۵۵٪ دریافت گردید (۵)، و در یک تحقیق که در سال ۲۰۰۶ در کشور آرجانتین انجام شد شیوع سنگ‌های حالب در نزد جنس مذکر ۵۴.۳۴ فیصد ثبت گردید (۶)، در یک تحقیق که بین سال‌های ۲۰۰۵ الی ۲۰۰۷ در کشور ایران انجام شد شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر ۵۳.۴۸ فیصد دریافت گردید (۷) و در یک تحقیق که در سال ۲۰۲۰ در شرق هندوستان انجام شد شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر ۵۰.۲۵ فیصد ثبت گردید هم‌خوانی ندارد. شیوع سنگ‌های حالب درین تحقیق بین سنین ۳۰ سال الی ۵۰ سال بیشتر بوده که در حدود ۶۱.۲۲۴ فیصد دریافت گردیده با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۰۶ در کشور آرجانتین صورت گرفته و اوسط سنی ۳۰ سال بوده (۶)، با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۱۷ در شهر جده عربستان صورت گرفته و اوسط سنی ۳۳ سال بوده (۳)، و با نتایج تحقیق که در سال ۲۰۲۲ در شهر حایل عربستان صورت گرفته و اوسط سنی درین تحقیق ۳۹ سال ثبت گردیده هم‌خوانی دارد (۴).

نتیجه نهایی

نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که شیوع سنگ‌های حالب در مریضان بستر شده در وارد یورولوژی شفاخانه تدریسی علی‌آباد با شیوع سنگ‌های حالب سایر تحقیقات بین‌المللی هم‌خوانی داشته که درین تحقیق شیوع سنگ‌های حالب نزد جنس مذکر بیشتر از جنس مؤنث ثبت گردیده و بیشترین شیوع سنگ‌های حالب در گروپ سنی ۳۰ سال الی ۵۰ سال دریافت گردیده است.

پیشنهادهای:

۱. تجهیز شعبات مدیکل ریکارد شفاخانه‌ها با یک دیتابیس سافت دیجیتال تا بتواند ارقام جامع و درست را در موارد تحقیق هر نوع مریضی ارائه نمایند.
 ۲. توجه جدی بالای ترتیب منظم دوسیه‌ها، تفهیم و ارزش اخذ تاریخچه درست به دکتوران تازه‌کار و ستازران مؤظف در سرویس.
 ۳. آگاهی و اطلاع‌رسانی به مردم در مورد خطرات موجودیت سنگ‌های حالب و راه‌های جلوگیری از پیشرفت و ایجاد اختلالات آن.
- ایجاد و گسترش مراکز و شفاخانه‌های تخصصی مجهز و مدرن برای تشخیص و تداوی امراض

Reference

1. Sorokin I, Mamoulakis C, Miyazawa K, Rodgers A, Talati J, Lotan Y. Epidemiology of stone disease across the world. *World J Urol*. 2017 Sep;35(9):1301-1320. doi: 10.1007/s00345-017-2008-6. Epub 2017 Feb 17. PMID: 28213860
2. Perumal KR, Chua RHB, Teh GC, Lei CCM. Prevalence of urolithiasis in Sarawak and associated risk factors: An ultrasonography-based cross-sectional study. *BJUI Compass*. 2022 Apr 20;4(1):74-80. doi: 10.1002/bco2.152. PMID: 36569506; PMCID: PMC9766857.
3. Baatiah NY, Alhazmi RB, Albathi FA, Albogami EG, Mohammedkhalil AK, Alsaywid BS. Urolithiasis: Prevalence, risk factors, and public awareness regarding dietary and lifestyle habits in Jeddah, Saudi Arabia in 2017. *Urol Ann*. 2020 Jan-Mar;12(1):57-62. doi: 10.4103/UA.UA_13_19. Epub 2019 Nov 7. PMID: 32015619; PMCID: PMC697898
4. Bokhari AA, Aldarwish HA, Alsanea SA, Al-Tufaif MA, Alghaslan SA, Alghassab AA, Alshammari BB, Al-Tufaif AA. Prevalence and Risk Factors of Urolithiasis Among the Population of Hail, Saudi Arabia. *Cureus*. 2022 Jul 18;14(7):e26983. doi: 10.7759/cureus.26983. PMID: 35989769; PMCID: PMC9381884
5. Tan S, Yuan D, Su H, Chen W, Zhu S, Yan B, Sun F, Jiang K, Zhu J. Prevalence of urolithiasis in China: a systematic review and meta-analysis. *BJU Int*. 2024 Jan;133(1):34-43. doi: 10.1111/bju.16179. Epub 2023 Sep 27. PMID: 37696625.
6. Pinduli I, Spivacow R, del Valle E, Vidal S, Negri AL, Previgliano H, Farias Edos R, Andrade JH, Negri GM, Boffi-Boggero HJ. Prevalence of urolithiasis in the autonomous city of Buenos Aires, Argentina. *Urol Res*. 2006 Feb;34(1):8-11. doi: 10.1007/s00240-005-0003-7. Epub 2006 Jan 20. PMID: 16425020
7. Safarinejad MR. Adult urolithiasis in a population-based study in Iran: prevalence, incidence, and associated risk factors. *Urol Res*. 2007 Apr;35(2):73-82. doi: 10.1007/s00240-007-0084-6. Epub 2007 Mar 15. PMID: 17361397
8. Faridi MS, Singh KS. Preliminary study of prevalence of urolithiasis in North-Eastern city of India. *J Family Med Prim Care*. 2020 Dec 31;9(12):5939-5943. doi: 10.4103/jfmpe.jfmpe_1522_20. PMID: 33681023; PMCID: PMC7928100

